

[Børge Schmidt.]

steren, at han nøje følger udviklingen på dette område.

Der sker en ændring i det mønster, der kendetegner handelen i dag, herunder også forhandlingen af mælkeprodukter. Den foreslåede lov tager efter min gruppes opfattelse hensyn til udviklingen, der jo i allerhøjeste grad er kendetegnet af en teknisk udvikling både med hensyn til opbevaring og med hensyn til emballage.

Jeg kan anbefale, at man stemmer for lovforslaget i den affattelse, det nu får med det stillede ændringsforslag.

Stæhr Johansen: Lovforslaget om bybefolkningens forsyning med mælk og fløde har nu været til drøftelse i udvalget, og foruden de almindelige spørgsmål, som var fremme ved første behandling, har man drøftet to væsentlige sider, nemlig dels den ændrede forbrugerservice, der kan ligge i liberaliseringen af handelen med mælk og fløde, dels spørgsmålet om, hvorledes man bør stille sig over for indehaverne af de detailmejerier, der i tillid til det hidtil bestående system har oparbejdet deres forretning, og som har været undergivet en lang række restriktioner, bl. a. med hensyn til varesortimentet.

Under drøftelserne i udvalget har det været naturligt, at disse to punkter har haft en meget fremtrædende plads. Man har søgt alsidigt at belyse den ændrede forbrugerservice, der bliver følgen af loven, når den for alvor slår igennem efter udløbet af overgangsperioden på de 1½ år. Det er da også fra ministerens side erkendt, at visse servicemomenter i den bestående ordning ikke kan opretholdes under det frie salg, hvor detailhandlernes pligt til at holde åbent alle årets dage og til at udbringe mælk vil bortfalde. Jeg må dog være enig med ministeren, når han siger, at det sikkert under alle omstændigheder vil være vanskeligt at opretholde pligten til at holde åbent på søn- og helligdage, hvor de fleste andre borgere har fri. Det er jo også en kendsgerning, at ikke så få detailmejerier gennem de senere år ikke har haft mulighed for at holde disse åbningstider, først og fremmest på grund af vanskeligheder med at skaffe personale, men naturligvis også fordi udviklingen formentlig er løbet fra

disse bestemmelser. Den udvikling, der har fundet sted, er jo også et resultat af velstandsstigningen her i landet, hvor fritiden er blevet væsentlig større, og hvor man f. eks. i weekenden er væk fra de steder, hvor man normalt plejer at købe ind. Man må vel også sige, at en så bunden gerning som den, indehaverne af de monopoliserede detailmejerier har haft med hensyn til åbnings-tider, er en belastning, som man ikke i vort moderne samfund kan lægge på disse, der jo ikke har haft de fordele, som det moderne samfund har givet andre. Det er altså klart, at på dette område bliver der en mindre service for forbrugerne, men på den anden side set får de fordelene af, at en lang række dagligvareforretninger må forventes at påbegynde salg af mælkeprodukter, hvilket ofte vil betyde kortere vej til den nærmeste mælkehandel og samtidig vil betyde, at mælken kan købes sammen med andre dagligvarer. Jeg tror, dette billede er en lige så typisk side af det samfundssystem, vi er langt inde i, hvor det er et uafviseligt krav fra husmødrene, ikke mindst de husmødre, der har beskæftigelse ude, at de daglige indkøb kan foretages let og hurtigt.

Under første behandling af lovforslaget var jeg inde på spørgsmålet om kommunernes beføjelser særlig i de tilfælde, hvor mælk sælges billigt som slagvare, f. eks. i supermarkeder, og dette spørgsmål har da også været gjort til genstand for indgående overvejelser i udvalget. Handelsministeren har over for udvalget givet udtryk for, at den frie prisdannelse må anses for at være en forudsætning for gennemførelsen af den modernisering og effektivisering af mælkehandelen, som er tilsigtet med lovforslaget, og har henvist til, at mælkesalg ikke bør frembyde andre problemer end anden detailhandel, der også er undergivet den almindelige pris- og monopollovgivnings bestemmelser. Man må vist fra alle sider erkende, at vi med dette lovforslag har tilsigtet så langt som muligt at komme bort fra særordninger for mælken, og jeg kan altså efter omstændighederne være enig med ministeren i, at vi nu må prøve at lade mælkehandelen udvikle sig under disse vilkår.

En af konsekvenserne af nyordningen kan være, at nogle af de nuværende detailmejerier kommer i økonomiske vanskeligheder, medens andre i kraft af adgangen til